

5. Daum Juergen H. Interview: Ohne Budgets managen bei Svenska Handelsbanken (Interview mit Lennart Francke, CFO und Executive Vice President Group Control & Accounting, Svenska Handelsbanken, Stockholm).–Zeitschrift fur Controlling & Management/krp-Kostenrechnungspraxis, Sonderheft 1, Mai 2003. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: www.juergendaum.com

УДК 330.322.2:338.486

Нагорний Є.О.,

провідний фахівець з управління науковими проектами

Інституту фінансового контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Контролінг як механізм управління інвестиційною діяльністю

агропромислових підприємств

Економічні перетворення і бажання України до інтеграції в світову ринкову економіку, передбачають ріст інвестиційної активності у всіх формах ведення бізнесу. Для успішного розвитку економіки в даних умовах, необхідно приймати стратегічні та оперативні управлінські рішення, координувати діяльність секторів економіки, в процесі досягнення поставлених цілей. В зв'язку з цим, виникає необхідність проведення теоретичних та практичних досліджень, з ціллю виявлення ефективної координуючої системи забезпечення взаємозв'язку, між формуванням інвестиційної бази, інвестиційним аналізом та плануванням. На сучасному етапі, в агропромисловому секторі економіки України відмічена тенденція, коли держава, як власник, ініціює процеси інтеграції організації в крупні концерни, корпорації та холдинги. За рахунок можливого ефекту синергії, подібні формування мають значний інвестиційний потенціал, який в умовах кризи та недостатнього фінансування, як правило, залишається нереалізованим.

В умовах глобалізації, інтеграції і курсу на інвестиційний розвиток агропромислового сектору національної економіки, особливого значення

набуває удосконалення механізмів управління інтегрованими структурами, важливою складовою яких є інвестиційний контролінг, який забезпечує своєчасне і адекватне середовищу здійснення інвестиційної діяльності і досягнення цілей. Мета даного дослідження полягає у визначенні напрямів вдосконалення процесу прийняття інвестиційних рішень на агропромислових підприємствах, акцентуючи особливу увагу на інвестиційному контролінгу.

Потрібно зауважити, що значні потреби у фінансових ресурсах змушують агропромислові підприємства здійснювати постійний пошук додаткових джерел фінансування, виходячи з позицій їх доступності та прийнятності. З об'єктивних причин, найдоступнішими є ресурси для великих компаній, які створюються й функціонують у формі акціонерних товариств і холдингів, що забезпечує їм вихід на фондовий ринок. Одним із дієвих засобів залучення інвестицій для акціонерних товариств є публічне розміщення акцій на фондовому ринку. Динаміку обсягу залучених інвестицій в сільське господарство та частку інвестицій, залучених через IPO наведено в табл. 1.

Таблиця 1.

Обсяг залучених інвестицій в сільське господарство, в т.ч., через публічне розміщення акцій

Рік	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Обсяг інвестицій в с/г (млн. грн.)	9337,9	16682,1	9294,9	12230,8	17980,9	15796,9	16145,9	16754,3	27078,9
в т.ч. залучених через IPO (млн. грн.)	2287,65	2914,04	132,43	3368,6	1963,73	-	-	-	-
Частка, %	24,5	17,4	1,42	27,5	10,92	-	-	-	-

[Складено автором за даними Державної служби статистики та проспектами емісій підприємств]

Як видно з табл. 1, обсяг інвестицій в сільське господарство протягом досліджуваного періоду, з деякими коливаннями, проте поступово збільшувався. За цей період, обсяг інвестицій зріс в 2,89 раз. Якщо досліджувати частку інвестицій, залучених через IPO, то протягом цього періоду вона досягала 25% від загального обсягу, що свідчить про популярність такого інструменту залучення інвестицій. Успішні приклади IPO не тільки дають українським агропромисловим підприємствам залучити додаткові фінансові ресурси, але і

стимулюють національну економіку країни загалом, приваблюючи інвесторів зі всього світу. Проте, слід відмітити негативний фактор: протягом 2012-2015 рр. в Україні не відбулося жодної процедури IPO в агропромисловому секторі. Але, незважаючи на позитивні зрушення, досить гостро стоїть проблема ефективного використання інвестиційних ресурсів, яка в першу чергу, пов'язана із низьким рівнем інвестиційного менеджменту на підприємствах. Низька ефективність використання інвестиційних ресурсів в агропромисловій галузі зменшує інвестиційну привабливість підприємств даного сектору. Агропромисловий сектор України характеризується високим рівнем зношення основних засобів, і в даному випадку, залучення інвестицій у розвиток підприємства є найбільш реальним засобом інтенсивного зростання. На вітчизняних підприємствах загалом, та агропромислових зокрема, відсутня чітка комплексна інвестиційна стратегія, розробка й реалізація якої мають супроводжуватися впровадженням інвестиційного контролінгу на підприємствах.

Інвестиційний контролінг – це система інструментів та методів, що охоплює функції планування, координації, контролю, виявлення і аналізу відхилень та моніторингу інформації, і має на меті ефективний розвиток інвестиційної діяльності підприємства та прийняття раціональних управлінських рішень. Цільове завдання інвестиційного контролінгу полягає в побудові на підприємстві ефективної системи прийняття управлінських інвестиційних рішень регулятивного характеру. Необхідною є адекватна оцінка ефективності інвестиційних дій підприємства, оскільки це дасть змогу виявити проблемні зони інвестиційного процесу та вжити конкретних заходів щодо їх усунення.

В сучасних умовах господарювання, формування ефективного механізму управління інвестиційною діяльністю агропромислових підприємств є необхідним процесом, що потребує використання комплексних та чітких підходів. Широке впровадження інвестиційного контролінгу на агропромислових підприємствах дозволить підвищити рівень ефективності використання інвестиційних ресурсів та раціоналізувати управлінські рішення, які стосуються саме інвестиційної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Замазій, О. В. ІРО як інструмент залучення інвестицій українськими підприємствами [Текст] / О. Замазій // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр ТНЕУ «Економічна думка», 2014. – Том 16. – № 2. – С. 65-74.
2. Лещук Г. В., Жила В.С. Теоретично-методологічні засади інвестиційного контролінгу // Науковий вісник Ужгородського національного. – Серія Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск 6. – Частина 2. – Ужгород, 2016. – С. 46-51.

УДК 658.15:664

Паскалова А. Г.,

Ст. викладач кафедри корпоративних фінансів і контролінгу,

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Аналіз сучасного стану використання системи фінансового контролінгу переробними підприємствами України

Нині все більше українських підприємств, переймаючи досвід закордонних фахівців і незважаючи на стримуючі фактори, починають впроваджувати в свою діяльність систему фінансового контролінгу. Першими серед вітчизняних компаній почали вивчати та імплементувати окремі інструменти контролінгу в свою фінансово-господарську діяльність підприємства переробної галузі України, оскільки діяльність зазначених підприємств характеризується підвищенням складності продукції та вимог до її якості; збільшенням капіталоємності, кількості і асортименту продукції; зменшенням життєвого циклу продукції, а також часу її виходу на ринок; використанням передових технологій і різноманітних каналів розповсюдження тощо [4].